

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.— " " 4.50 "
za četrt leta " 1.50 " " 2.25 "
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Sa naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petlinu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uradnično v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovane ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in imenitne prejemke upravnistvo v ulici Carintia 28. Odpete reklamacije so prostu poštino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m. d.

Sokolska slavnost v Celju.

Vrli starosta novoporojenega „Celjskega Sokola“, dr. Vrečko, rekel je v svojem govoru pri slavnostnem banketu — pozdravljajoč došle Tržaške Sokole —, da ga posebno veseli videti slovenstvo od obal Adrije tako častno zastopano. Uverjeni smo do dna svoje duše, da so te besede Štajerskega odličnjaka prihajale iz globine rodoljubne duše njegove. Istotako se pa je težko kje drugje z večjim oduševljenjem pozdravilo vest ob osnovi „Celjskega Sokola“, nego v krogih „Tržaškega Sokola“. Ko smo doznali vest, da se snuje nov nam soboritelj, nov ud v narodnej organizaciji ob meji slovenske domovine naše, zavlada je mej nami jedna in ista misel: da moramo namreč za to skrbeti, da bode Tržaško slovenstvo, odnosno njega ob tej priliki poklicani reprezentant: „Tržaški Sokol“ častno zastopan pri osnovnej slavnosti, da si podamo — kakor smo že rekli v „Edinosti“ — ob tej priliki bratske roke od periferije do periferije. Trudoljubivi odbor našega „Sokola“ je vestno skrbel, da kolikor moči častno izvršimo to svojo nalogo, pri čemur ga je Tržaško rodoljubno občinstvo drage volje podpiralo. Bodi poslednjemu tu izrečena najprizrenejša zahvala.

Temu pojavu prirénega veselja ob ustanovitvi „Celjskega Sokola“ se pa ne bomo nikakor čudili, ako pomislimo, da je gola resnica, kar je dr. Vrečko povdarjal: da sta si namreč položaj Štajerskih Slovencev in položaj nas Primorskih Slovencev skoro jednaka. Isti neizprosnosti, ista netoleranca, ista nestrpnost, isto brutalnost in — skoro bi rekli — isto barbarstvo tu in tam. Če kdo tedaj more razumeti mučni položaj Celjskih Slovencev, razumemo ga mi Tržaški Slovenci v polni meri; če kdo mere pojmiti silovitost borbe, koju morajo biti tamošnji Slovenci za narodno našo stvar, pojмимо jo mi, ob bregovih Adrije živeči. Sličnost položaja je torej oni razlog, ki deluje, da tako

živimo simpatizujemo se Štajerskimi brati in da sledimo slehernemu njih koraku največjim zanimanjem.

Po teh besedah bode vsacemu jasno, zakaj da smo se mi v Trstu tako zanimali za to slavnost, zakaj da smo se takim oduševljenjem pripravljali na to pot; hoteli smo biti deležni pri nastopu na glavno taborišče spodnještajerskih nemakutarskih arditov, hoteli smo biti navzoči pri nastopu na glavno citadelo neprotne nam renegatstva. In ta nastop se je popolnoma posrečil; še par tucih, in v nedolgem času nas bode ob kakaj sličnej slavnosti — kakor nam je že pri banketu dr. Sernee veselo proročeval — v Celju pozdravilo slovenski šupan.

Bil je to torej za Spodnještajerce epohalen dan; ta dan znači nam visoki mejnik, ki loči tužno preteklost Celjskih Slovencev — in Celje je srce Spodnje Štajerske — od veselejše, nadobudilne bodočnosti. Ljud je prebit; le še par let vstrajnega dela — in Celje je naša. In Celje bode najdičnejše, najimpatičnejše mej slovenskimi mesti — tako po svojej notranjej fiziognomiji, kakor po divnej svojej okolici in obkrožujočej jo krasnej Savinjskej dolini.

Toliko o pomenu slavnosti, ki se je vršila dne 7. in 8. t. m. v Celju.

(Dalje prih.)

Veselica na Opčinah.

Pri veselici, koju so priredili dne 7. t. m. openski rodoljubi, bila je častno zastopana cela Tržaška okolica in iz mesta prihitelo je lepo število odličnih rodoljubov. Okoliška pevska društva „Adrija“ in „Hajdrih“ prišli st. polnoštevilno, „Velešila“ poslala je svoj odlični kvartet; „Zora“, „Zarja“, „Danica“ in Tržaški pevski zbori in društva vdeležili so se slavnosti deputacijami. Iz Sežane prišlo je tudi lepo število odličnih gospodov. Prijazne Opčine

kazale so živahno lice, kmet in gospod veselil se je tega popoldne, kajti pričati je imel, da narodna zavest v tej vasi ne spi, marveč živo klije v prah njezinih prebivalcev.

Na lepo odličnem prostoru Malalanovem zbrali so se okolo 5. ure vsi, kojim je na srečo narodni napredek slovenske okolice. Izmed domačih odličnih gostov opazili smo v prvej vrsti veleč. g. župnika Monsigr. Čebularja z g. kapelanom in druge čestite gospode. Domača godba otvori veselico z našim „Naprej“, kojega pozdravi zbrano občinstvo burnim odobravanjem. Na to nastopi pevski zbor pod vodstvom rodoljubnega pevovodje g. V., ter zapoje „Istersko koračnico“. Pevec, možje sivih las in mladina, up bodočnosti, zbrali so v krasno-donečej harmoniji svoje glasove. Slika ta nam je pričala, da kar so stari podedovali in vzdržali, hočejo mladi verno nasledovati in braniti do skrajne meje proti tujim navalom. Burno odobravanje bila jim je zahvala in ponavljanje so morali lepo pesem. Sledila je deklamacija. Mlada gospodičina Milica V. je svojo nalogo izvršila dovršila. V lepej baladi „Graničar“ pokazala je pravi deklamatorski talent. Zbor „Domovini“ z bariton-solo pel se je precizno in glas solista je občinstvu jako ugajal. Pevec stare garde, g. V., dobro pozna slovensko občinstvo. Pel je solo „Rožici“ divno in gospa F. spremljala ga je mojsterski na glasoviru. Isto tako je ugajal „Venec narodnih pesni“, katerega so morali ponavljati. Igra „Damočlejev meč“ bila je v dobrih rokah. Stara mamica in zaljubljena hčerka, stari mojster Florijan in njegov pomočnik Gregorček, ki bi bil rad poljubčke kral svojemu zaljubljenemu bratrancu Ivanu, izvršili so častno svoje uloge. Vrhunec smeča vzbudil je „komični kvartet“ se svojimi burkami in dovtipi. Med posameznimi točkami programa igrala je domača glasba izključno slovanske melodije, koje je občinstvo živahno odobraval. Potem je sledila gastronomična tombola.

Po izvršenem programu zbralo se je stotine občinstva pred hišo Malalanovo pri čaši izvrstnega terana.

Pevski zbori zbrali so se svojimi pevovodji in pričela se je krasna narodna veselica. Bilo je tu pravo tekmovalje vrlih okoliških pevecv. „Hajdrih“, „Adrija“, „Zora“, „Velešila“ in openski pevci peli so razne zbere tako divno in precizno, da v istini ne bi vedeli komu podeliti vence prvenstva. Navdušenje bilo je obče. Vrhunec radosti vzbudila je krasna Hribarjeva „Cesarska kantata“, koju je „Adrija“ intonirala. Razkritih glav je stoječe občinstvo poslušalo prve mogočne akorde in ko se je prešlo na „Bog ohrani“ tedaj ni bilo pevca, koji ne bi povzdignil glasu svojemu vladarju v slavo. Urnebesni „živio“ razlegel se je po Opčinah. Kmalu potem začujejo se naših arc glasovi „Hej Slovani“. Istim navdušenjem in odobravanjem pela se je divna ta himna. Te dve pesni morali ste čuti in to navdušenje opazovati. Vi naši klevetniki, koji nas dolžite izdajstva in pravite, da zemlja na kojoj smo, ni slovanska. Tu videli bi cvet okolice in spoznali bi njegovo karakteristiko. Pravi okoličan nevstrašeno priznava svoje slovansko pokolenje, nevstrašeno bori se in bori se bode za svoje slovanske pravice, ker ve, da slovanska njegova roka je oster meč mogočne Avstrije, koji je vedno pripravljen vdariti na onega, ki bi hotel pozreti zenico avstrijsko — naš Trst. Dokler biva tukaj ta rod, so vaše želje — prazne sanje. Tudi naši nesrečni odpadniki, naše kukavice, vam ne pomorejo.

Vrli rodoljub g. K. nazdravi zbranim pevcem in gostom, ter se jim v iskrenih besedah zahvaljuje na bratskem pohodu. Potem prečita telegram, kojega pošlje v Celje mlademu „Sokolu“ v imenu vseh društev in gostov, zbranih na Opčinah — čemur je sledilo burno odobravanje. Zapeli so potem skupno vsi pevci — okolo 100 — „U boj“ in „Jadransko morje“ in glasovi ti so se mogočno razlegali po nočnej tišini. Tudi mile hčerke, podružnice „sv.

PODLISTEK.

Zamaknjenost.

Spisal Gorevžan.

(Dalje).

Metodisti, verska družba, kateri so še dandanes tje pa sem po svetu raztreseni, imajo svoje potovalne propovednike, kateri skušajo, posebno po severnej Ameriki, ljudstvo s svojim pridganjem družbi pridobiti. Njih govori, mahanje z rokami, nabijanje s pestjo ob prsa in vdrihanje po lestvi presune poslušalce, da kar zró v govornika. To pa še ni zadosti. Pripovedanju sledi vzdihanje, izbrani izrazi se spremljajo s cviljenjem, ihtenjem, jokanjem in naposled s tulenjem in rjuvenjem. Vse to govornikovo ravnanje se s čudno silo prenaša na navzoče, kateri začnejo eden za drugim cviliti, jokati, se ob prsa biti in rjuveti, kakor bi bili znoreli. Naposled popadajo na tla, kjer v zamaknjenosti obleže. Taki se potem sprejmejo v družbo, kjer se izroče duhovenstvu, da jih v novej veri podučava.

Verski razkolniki, Kvekerji, katerih družba se je ustanovila po svojem poglavarju Jurju Foku leta 1649, so pa zares pravi zamaknjenci. Oblačilo možkih je črna plahta, brez gumb; pokriva pa celo telo do vratu; ženskimi služi v odejo zelen predpasnik. Sicer se pa ti razkolniki prav po svojih zakonih ravnaajo in so v moralnem obziru izgledni. Verujejo v sveto pismo, več pa še v svojo znotrajno moč, katero imenujejo „znotrajno luč“ in so trdnega prepričanja, da je ta luč pravi Kristus. Po moči znotrajne luči razodevajo skrivnosti božje. Vse toliko se snidejo v svojih molitvenih hišah, ali kakor bi po domače rekli: v svojih cerkvah. Tu-le posedejo se na tla in pričakujejo, dokler razsvetli „luč“ enega ali drugega izmed njih. Vsi pa strlijo tje v en dan, da se zamaknejo. Kogar „luč“ nadari, vstane, ali poklekne, pa začne svoja razodevanja navzočim pripovedati.

Pripeti se večkrat, da taka razodevanja vžgejo „znotrajno luč“ tudi v drugih — in tedaj ni pridganja ne konca ne kraja. Pripeti se pa tudi, da „luč“ ne navdihne nikoga; tedej se pa véni čez

nekoliko časa iz svoje hiše poberejo, brez da bi eden z drugim besedo pregovoril.

Zamaknjenost se je vzlasti med Anabaptisti neizrečeno širila. Neverjetno je, kako vstrajno so oni na tem držali, kar so v svojem zamaknjenem stanu izvedeli. Raji so si dali odrezati prste, jezik, nos, ušesa in pretrpeli še huja trpinčenja, kot da bi bili preklicali razodevanja, o katerih so bili prepričani, da so prišla od Boga. Eden je še pridgal celo pod vešali, čeravno mu je bila že vrv okolu vratu ovita.

Pod Ludvikom 14tim se je bila med Calvinisti vnela norost prorokovanja tako silno, da je Hugenotte vnela, da so za meč pograbili. Prepričani so bili v svojej duševnej razburjenosti, da so nepremagljivi in neranljivi; videli so okolu sebe angeljce in druge nadzemeljske prikazni in dali se posekati na stotine. Brez skrbi in strahu so preroki in prerokinje proti sovražnim četam kakor zver dirjali, pihali in pušali svojo sapo na nje in kričali: tartara! tartara! češ s to besedo jih poženejo v dir.

Bruno Schön navaja v svojih spisih zamaknjenosti jako lepah dogodeb toliko iz historičkih, kakor tudi novejših časov.

Posebno zanimivo je njegovo pripovedanje na strani 289 o bogostrastnem Elji Marion-u, preroku, kateri razlaga svoj pre-roški stan. Razlaganje je jako poučljivo v našem razmaranju; zaradi tega je hočemo tu navesti.

„Ko se me hoče polastiti božji duh,“ — tako pravi Marion, — „obéutim po cellem životu merščalico, potem pa toploto v srcu in v sosednjih delih telesa. Krite-rekrati pa me Bog navdihne brez družih poprejanjih obéutenj. Moje oči se zaprejo in duh (božji) strese moj život; vzdih je močen, redek in težaven, V udih me popade krč, obéutim pa ne nobenih bolečin in tudi ne izgubim samozvestja. Preteče četrt ure, in pa še več, predno zamorem izgovoriti kako besedo. Slednjič pa obéutim, da mi je duh izbral besede v ustih, katere hočem po tem izgovarjati. Katere-krati je prva beseda že poprej bila v mojih mislih; pa ne vem, kako pojde naprej; pripeti se, da hočem izreči svojo misel, pa mi vmanjka glas. Ves čas so moje misli le v Boga obrnjene in priseči morem, da me nikdo do govorenja ne prisili, kot sam duh božji in angelj Gospodov, ki oživi

Cirila in Metoda* ni se pozabilo in nabrala se je primerna svota v blagi ta namen.

Bil je res krasen in nepozabljen večer. Redke se žalibog enake slavnosti s takim sijajnim vspehom, kakor je bila ta. Da bi Bog milostivi jo blagoslovil, da bi njen sijaj ne ostal brez sledu! Naj bi ta večer rodil sestrico drugim okoliškim društvom, naj bi bila posledica te slavnosti novo pevsko društvo, kakor je vrli g. K. izrazil v svojej zdravici. Čuli smo, Openci, Vaše glasove, videli Vaše navdušenje, spoznali Vaše čute — ne skrivajte teh Vaših zakladov, marveč kažite jih slovanskemu svetu v popolnem, trajnem svitu. Složno naprej in — Bog pomoz!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Kakor se čuje snidejo se deželni zbori dne 10. oktobra.

Vsi pojavi v političnem življenju češkem slede drug za drugim se železno doslednostjo: vsi so obrnjeni proti namerovanej češko-nemški spravi. Shod volilcev v Hompolci pozval je poslanca Weidenhoferja, da ali glasuje proti spravi, ali pa položi svoj mandat. Sprava ta bila je torej mrtvorjeno dete. Do tega prepričanja prišlo je tudi že staročeško glasilo „Hlas Naroda“, kateri list izjavlja, da se je bati, da se mladočeško nadvladanje v državnem zboru ne bode dalo preprečiti.

O slavnosti Celjske govoroimo na drugem mestu. Tu nam je samo pridodati, da vsi mirnomisleči obsojajo ekscesivno ponašanje Celjske nemškutarske klike. Celo „Grazer Tagespost“ se nekako sramuje teh izgrediv trdeč, da se Celjsko meščanstvo ni udeležilo izgrediv. V jednej sapi pa nekako zadovoljno pripoveduje, da se je na Sokolce usula ploha kamenja (Steinregen). Sedaj pa nastane vprašanje: kdo je metal kamenje? Ako jih Celjani neso, torej so je metali v Celje došli sūdmarkovci. Toliko hujše. Take surovosti bi človek Celjskim polličnjakom še odpustil — ali člani Sūdmarke! To so vender doktorji, profesorji itd., torej izobraženi ljudje. Hujše obsodbe pač ni mogla izreči Graška tetka nad nje najmlajšim detetom, katero uprav ona toli skrbno neguje. Tudi mi smo prepričani sodeč po ljubeznjivosti, s katero so po privatnih hišah vsprejeli slovenske goste — da velika večina Celjanov obsoja taka pobalinstva, ali en mali del — dobro znana klika — ni tako nedolžna, kakor bi nas rada uverila „Grazer Tagespost“. Za to

moj jezik. Moj duh pazi ná besede mojih ust, kakor da bi drugi govoril. Pri našem zborovanju leta 1703. je bil duh nadaril enega mojih bratov; počel je govoriti in pridgal je tako iskreno, da sem tudi jaz občutil toploto v mojem srcu; moral sem globoko vzdihniti, britko jokati, spoznal sem grdobu mojih grehov in jih ihte izpovedal. Postil sem se in molil, vroče molil; vzbudilo se je v meni upanje na tolažbo in osrečilo me je slednjič popolno zadovoljstvo. Postal sem ves drugačen; kar me je veselilo, predno me je Bog spoznal vrednega svoje milosti, bilo mi je je po nadarjenosti zoperno. Radost moja je rastla, ko mi je Bog jezik razvozlal. Kakor je pred njegov sveti duh moje telo iz otrpnjenosti oživil, tako je hotel dotakniti tudi moja ustna in se jih poslužiti po svojem dopadajenju. Iz ust so mi kar vrelj govtori, na katere moj duh ni mislil, katere so pa moja ušesa radostno poslušala. Privikrat že spregovoril sv. duh, in rekel: „Povem ti, dete moje, da sem te posvetil v mojo slavo je v telesu tvoje matere in te izvolil slugom svoje volje.“

(Dalje prih.)

našo trditev nam je priča drastični slučaj, da je žandarmerija radi zavrtnih napadov zaprla jednega učitelja in sina znanega šolskega nadzornika. Ta dva sta vender menda Celjska meščana. In kje so tisti intelektualni provzročitelji, kje so oni hujšakači, ki so tako rekoč razpisali darila po 5 gld. za vsako sokolsko pero? Seveda ti so se držali bolj v ozadju, v varnem zavetju, ali večji del krivde sloni na njih ramenih. „Vaterland“ pravi: Celjani se sramujejo in s tem pričajo, da so se Slovenci lepše ponašali.

Monakovska „Allg. Zeitung“ je izvedela, da je naša vlada nemškim voditeljem obljubila, da se bode v kratkem tudi njih dopustilo do odličnih mest pri državnej upravi. Rečeni list piše: „Na čelu zagovornikov češkega nadvladja stoji minister Dunajewski, kateri se je protivil vsej dosedanjaj akciji za spravo in jo obsojal. Prorokoval je grofu Taaffeju, da bode izgubil svoje češke prijatelje, ne da bi Nemcev pridobil. Še odločneje je podpiral Cehe justični minister prof Schönborn. Ne tako ministra Gautsch in Bauckehem (radi verjamemo! Op. ur.); ta dva vesta, da stojita bližje mišljenju vladarja. Osebnost to vprašanje moralo se bode rešiti ob času volitev v poletju 1891. V tem pogledu se sicer še ni nič sklenilo na najvišjem mestu, pač pa glede tega, kar se ima zgoditi v najbližjej bodočnosti. Pa tudi grof Taaffe je v prvej vrsti sluga svojega cesarja in zašel bode v neugodno pozicijo do njega čeških prijateljev.“

Nabožne ustanove, ki so raztrešene po vsej deželi, hoče Ogerska vlada spraviti pod državno nadzorstvo. Ogerski minister za nauk in bogočastje je namreč zaukazal, da so vse one nabožne ustanove, koje so se dosedaj upravljale brez vladinega nadzorstva, zabilježijo. Cerkvene oblasti so dobile ukaz, sestaviti sezname vseh ustanov — izviraajočih iz prejšnjih časov — za filantropijske, kulturne in poučne namene. Ministerstvo hoče se prepričati, ali res vse te ustanove služijo svojim namenom. V katoliških krogih se pa boje, da je namen vlade le ta, da bi danes ali jutri mogla konfiskovati rečene ustanove.

Vnanje države.

Car ruski podaril je knezu Dolgorukovu sliko svojega očeta Aleksandra II. Dolgorukov praznuje namreč svojo petindvajsetletnico kot generalni guverner Moskve. O priliki imendana carevega dobilo je mnogo osob odlikovanj. Vojaški pooblaščenec v Parizu, Frederiks, dobil je red Stanislava.

Vojaške vaje po Volhiniji vrše se letos v tolikih dimenzijah, kakor morda še nobene nikoli v Evropi. Teh vaj vdeležilo se je 150.000 mož. Zato pa ves politički svet pripisuje tem vajam velik pomen.

Srbska vlada je že odgovorila na pogoje, katere je stavil Dunajski kabinet, glede izvažanja prašičev. Upati je, da se stvar kmalu poravna.

Italijanska „Tribuna“ javlja, da je Crispi prepovedal več katoliških shodov, ki se bili že napovedani. Govori se, da hoče Crispi celoma razpustiti ta društva, in to samo zato, da ne bi rekli, da je pristransk, češ, revolucionarna društva je razpustil, katoliških pa ne. Čudno argumentovanje res to. Ne vpraša se, so li dotična društva kaj zakrivila, ampak razpušča se jih — radi nekake ravnopravnosti. O blažena Italija!

DOPISI.

Iz Kanala, 3. septembra. (Izv. dop.) Pretečeni ponedeljek počastil je visokorodni g. vit. Rinaldini s svojim pohodom tudi naš trg. Odrinil je iz Gorice spremljan po g. glavarju in drugih dostojanstvenikih ob 6½ uri zjutraj, celo pot

kakor v Solkanu, Plaveh in Deskli — bil je zelo slovesno in navdušeno sprejet. Posebno slovesen sprejem bil je v Kanalu, ali žal, da je eno uro pred prihodom začelo močno deževati. Pri vходу v Kanal bil je postavljen zelo okusno napravljen slavalok z napisom „Dobro došli“. Od slavaloka do sodnije vihrale so na obeh straneh na rudeče-belo pobarvanih visokih drogah zastave; bil je to mogočen zastavored, kakeršnega se more viditi le po mestih in pri posebnih svečanostih; na trgu pa je ponosno vihrala na 17m visokem drog dolga slovenska trobojnica; da je bil ves trg praznično opravljen in z brezštevilnimi zastavami, preprogrami in drugim kinčem okrašen, to se razume. Le to je bila škoda in vsakega je v srce bolelo, da nam je silen dež zadnji trenutek pred prihodom vse veselje prečrtal, tako da cela slovesnost ni imela obraza, kakor bi ga morala imeti. Pred sodnijo so se zbrali vse korporacije, uradniki c. kr. sodnije in davkarije v njih novih uniformah, finančna straža, orožniki, na novo uniformirana požarna bramba, poluoštevilen Kanalski občinski zastop, z celega okraja župani z njih deputacijami, č. g. duhovniki, učitelji, veteranska godba in oddelek tukajšnjih veteranov in mnogo drugega ljudstva.

Točno ob 11. uri naznanja strel možnarjev in pritrkovanje zvonov prihod g. namestnika, kateri pa se je moral peljati zaradi silnega dežja v Segalovo gostilno. Od tod prišel je, spremljan po g. županu in celem spremstvu, pred sodnijo. Trobentač veteranov trobi „generalmarš“, godba zaigra cesarsko pesem; preč. g. dekan nagovori g. namestnika v slovenskem, potem pa v nemškem jeziku, na kar se mu g. namestnik, vidno zadovoljen, zahvali. Sledile so potem v sodnijskih prostorih avdi-jence. Po dovršenem vsprejemanju je ogledal cerkev in šolo, kjer ga je deca pričakovala. Tu ga pozdravi ena deklica in mu podari v imenu šolske mladine krasen šopek svežih cvetlic. Od tu se je odpeljal na grad, kjer ga je gospod župan njega in celo spremstvo povabil na malo južino, pod oknom pa je igrala veteranska godba. Po južini se je odpeljal gosp. namestnik v Ročinj in dalje. Glasni živjoklici so mu doneli v slovo.

Popoludne pa se je razvila v gostilni „pri zlatem levu“ mala ljudska veselica, kjer se je mej godbo in vbranim petjem nazdravljalo presvitlemu cesarju, njegovej obitelji in g. namestniku do pozno v noč.

Iz Kobarida, 3. septembra. (Izv. dop.)

Sprejem g. namestnika v našem trgu bil je sijajen. Pred slavalokom pričakovali so ga: župan z obč. odborniki, duhovščina, učitelji z mladino in veterani z godbo. Župan ga je pozdravil v imenu cele občine ter izročil spomenico s sledečo vsebino:

Vaša ekscelenca!*)

V preprijetno dolžnost šteje si Kobaridska občina, da zamore izreči Vašej ekscelenci najtoplejšo zahvalo za visoko čast, koju ste jej, visokorodni gospod c. kr. namestnik, s svojim pohodom skazali.

Bodite v naši dolini prav vdano pozdravljeni! Sprejmite zagotovilo neomahljive udanosti in zvestobe vseh članov Kobaridske občine do premilega nam vladarja in prelube Avstrije. Bog ohrani in obvaruj nam cesarja. Bog živi Avstrijo!

Uverjeni smo, da je glavni namen potovanju Vaše ekscelence v naše kraje ta, da spoznate naše razmere in potrebe. To prepričanje daje ponižno podpisnemu starejšinstvu Kobaridske občine pogum, da si vsvoja izročiti Vašej ekscelenci sledečo

SPOMENICO

Kobaridska občina hrepeni po tem, da se zboljša njeno gospodarstvo, posebno glede kmetijstva in obrtnije. Da se to doseže, potrebuje Kobaridska občina sledeče 1. da se določi od strani sl. ces. kr. okr. glavarstva vsak mesec za Kobarid en

*) Opozarjamo gospode, da vitez Rinaldini še ni „ekscelenca“.

dan kot „uradni dan“. Gosp. c. kr. okr. glavar zamore posebno ob uradnih dnevih razmere našega kraja spoznati in ljudem bodo s tem dolge poti in veliki stroški prihranjeni. 2. Da se po deželnej postavi določi, da bo Kobarid „volilni kraj“ ne samo za državni, ampak tudi za deželni zbor. Na tak način prihrani se volilecem mnogo časa in denarja in le tako jim bo mogoče dejansko vršiti svojo volilno pravico. 3. Da stopi zdravstvena postava kmalu v moč. Kobaridski okraj, ki šteje do 10.000 duš, nema ne lekarne ne zdravnika. — Takih razmer je treba daleč po svetu iskati. Gorje družini, katero bolezen obiskuje. 4. Da se na državnej cesti proti Bovecu takozvani „Trnovski klanec“ odstrani, ker to zahtevajo vojaški oziri, kupčijski promet in varnost življenja za ljudi in za živino. 5. Da se uravna struga „Soče“. Ta reka prouzročuje mnogo škode. Z malimi troški se da tukaj veliko sveta za kulture pridobiti, posebno za vrborejo. 6. Da se konečno dovrši reguliranje „Idrije“. V smislu obstoječih deželnih postav bi se moralo to delo že zdavno izvršiti. 7. Da ostane v Kobaridu še vedno c. kr. pripravljavnica za učitelje, ker upliva blagodejno na razvitek naše mladine. 8. da se osnuje v Kobaridu na državne stroške nižja kmetijsko-obrtnijska šola, kot nadaljevanje ljudske šole. Pri nas je v primeri prebivalstva malo za poljedelstvo primerne sveta in zato je treba intenzivne delavnosti v kmetijskem i obrtnijskem oziru. Ta šola bi močno povzdignila blagostanje našega okraja. 9. Da se napravi v Kobaridu na državne stroške „sadna in gozdna drevesnica“, katero naj bi oskrboval c. kr. gozdar s poročjo vodstva tukajšnje ljudske šole. Kobaridska občina je pripravljena dati v ta namen brezplačno potrebni svet.

Kdor je videl sadno in gozdno drevesnico v Bovecu, ki bo tukaj izdatno pripomogla k povzdigi gospodarstva, ta ne more kot dober patrijot mirovati, dokler ne vidi tudi v svojem kraju kaj enacega. S tem bi bilo mogoče povzdigniti sadjorejo in na tak način omejiti žganje pitja, ki uničuje telo in duh. 10. Da podpira država v naših gorskih krajih govedorejo, posebno zdaj, ker so obč. zemljišča razdeljena in ker daje živinoreja v gorskih krajih prebivalcem glavni dohodek. 11. Da se sklene v smislu držav. postave 27. sept. 1869. št. 150 drž. zakonika državna postava o pomirovnih sodnijah. 12. Da se napravi v Kobaridu „c. kr. okrajna sodnija“ in z njo združena „davkarija“. O tem vložimo na visoko c. kr. ministerstvo dobro utemeljeno prošnjo. Dolga pot v Tolmin prouzročuje ljudem veliko zgube časa in denara. Dolgoletno pravdanje spravilo je marsikateru posestnika na beraško palico in je čestokrat vir gospodarskega propada. Ali želimo naše pravdne zadeve po kratkej in ne dragej poti uravnati. To dosežemo, ako se nam dovoli c. kr. okr. sodnija v našem kraju in ako se vpeljejo pomirovne sodnije.

Tukaj naštetih sredstev in pripomočkov potrebuje Kobaridska občina, da postane nje in cele okolice prebivalstvo, ki šteje do 10.000 duš, zadovoljno in srečno ter krepko na duši in telesu.

Da se uresničijo te naše želje, v to prosimo prav ponižno, da nam blagovoli Vaša ekscelenca se svojim mogočnim uplji-vom pripomoči.

Za to očetovsko skrb in za Vaš blagi trud ostaneje naša srca Vašej ekscelenci vedno hvaležna in zvesto udana.

Da bomo zamogli značaj ljudstva še bolj utrditi in pridnost in varčnost pri njem še bolj buditi, treba bode povzdigniti osebnih in zemljišnih kredit. V to svrhu ustanovimo za naš kraj posojilnico in hranilnico. Ta dva inštituta pripomoreta, da se razkosevanje in zadolževanje zemljišč skrči, da se število pravn zmanjša in odu-rstvo odstrani in da se naše kmetijstvo, obrtnija in kupčija oživé.

Naj blagovoli toraj Vaša ekscelenca uslišati milo prošnjo preponižno podpisana

nega starešinstva Kobaridske občine, ki se hoče z vso okolico vred vedno bolj na na svojo korist in na čast megočne Avstrije razvijati.

Bog blagoslovi Vaša dela!

Iz Ljubljane, 8. sept. [Izv. dop.] (Po vojaških vajah.) Divizijske vaje v Ljubljani so končane. Bili smo večinoma slovenski polki pri vajah, tako 17. baron Kuhn (Kranjci), 87. princ Hohenlohe Schillingfurst (Spodnje Štajerci) 7. in 19. lovski bataljon (Kranjci in Primorci) in 97. polk kralj Milan (Kranjci in Primorci); dragonci so bili tudi Spodnje Štajerci. Bila je uprav v veliki večini slovenska divizija. Ljubljane so nas vse prav prijazno sprejeli, nam se stanovanjem postregli kolikor so mogli, bili pa tudi se našim vedenjem, katero je bilo odlično in brez vsacega nerada, prav in opravičeno zadovoljni. Pa tudi vojaki so bili z Ljubljanskim prebivalstvom zadovoljni, kajti prodajali so jim pristna in dobra živila, posebno vino pivo in neso — kakor je to drugod običajno — itak ubozega vojaka drli, rekel bi do kože, 97. polk bil je nastanjen v sv. Jakoba župniji. Tam ne prebivajo bogataši, ampak bolj skromni stanovaleci, a prav prijazni. Podčastniki 17. polka zbirali so se na Žabjaku v gostilnici „Pri zlatem sodčku“, ker so bili prav dobro in ceno postreženi. Zato gre Jakatu, vrlému Notranjemu in njegovej gospi naša prav prirčna zahvala. Na svidenje torej drugo jesen zdravi in veseli.

Vojak 97. pešpolka.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je v žganjariji gosp. Ed. Benedika 1 gld. — V kavarni „Tedesco“ nabralo se je 3 for. 44½ kr. in 10 cent.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je pri veselici 7. t. m. na Opčinah 7. gld. — Nekateri, ker ne znajo peti, 1 gld.

Podružnica sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu imela bode jutri, v nedeljo, ob 4. uri popoldne svoj občni zbor.

Slovesna sv. maša ob priliki otvorjenja šol družbe sv. Cirila in Metoda bode v sredo dne 17. t. m. ob 9. uri zjutraj v cerkvi pri sv. Jakobu.

Pevci pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah priredé v nedeljo 14. t. m. popoldne izlet k sv. Ivanu v gostilno „Pri lepem razgledu“. Upa se, da se vdeleži tega izleta tudi mnogo Tržaških rodoljubov. Toraj: Na svidenje pri sv. Ivanu!

Vpisovanje v otroški vrt „družbe sv. Cirila in Metoda“ v Rojanu se bode vršilo v nedeljo in ponedeljek, to je 14. in 15. t. m. ob 11. uri zjutraj v prostorih imenovanega šolskega vrta.

Vpisovanje učencev v c. kr. obrtniške šole višji oddelke vrši se od 11—15. t. m. od 9—12. ure predpopoldne, namreč za stavbinski in mehaniški oddelke, v šolo za obrtniške predstojnike (mizarje, lesorezce, slikarje, kiparje) in v šolo za čipkanje in vezenje. V večerno šolo se začne vpisovanje dne 20. t. m. Mi smo že opozarjali tržaške in okoličanske stariše na to šolo, naj bi vanjo pošiljali svoje otroke in kadar se nabere zadostno število učencev, zahtevali, tudi poduk v slovenskem jeziku, kakor nam je občan.

Vpisovanje učencev v c. kr. pripravnico za srednje šole na Proseku vršilo se bode v ponedeljek 15. t. m.

I. občni zbor „Slovanskega pevskega društva“ bode dne 16. t. m. ob pol 9. uri zvečer v prostorih „Del. podp. društva“. Vse prijatelje petja prosimo, da se udeležijo tega zbora.

Veselica. „Tržaško podporno in bralno društvo“ priredi v nedeljo, dne 5. oktobra t. l. v prostorih „Hôtel Europa“ v proslavo desetletnega društvenega obstoja veselico s sodelovanjem

slavnega tamburaškega zbora tržaškega, dramatičnega odseka in pevskega zbora. Program veselice prinesemo pozneje.

Pravila „Tržaškega podp. in bralnega društva“, prenarjena v zmislu državnega zakona z dne 30. marca 1888. potrdilo je z neznatnimi spremembami visoko c. kr. ministerstvo za notranje reči z odlokom dne 3. t. m., št. 6579.

Vodstvo „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ vabi vse čestite družabnike in družabnice k izvanrednem občnem zboru, kateri bode v nedeljo dne 28. septembra 1890. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: Prečitjanje in potrjevanje popravkov in dostavkov k nekaterim točkam društvenih pravil, katere je c. kr. ministerstvo za notranje reči z odlokom dne 3. septembra t. l. št. 6679 potrdilo.

Gospa Lucija Podgornik, poznana virtuozinja na glasoviru, preseli se — kakor smo izvedeli iz verodostojnega vira — z dnem 15. t. m. v Trst. Od 17. naprej sprejemala bode oglašanja za pouk na glasoviru.

Najzvestejši podaniki? Znano je, z kakšnim veseljem Italijani vporabijo vsako najmanjšo priliko, da nas Slovane črne ter ovajajo kot državni in javnemu miru nevarne. Ako jim faktov nedostaja, izmislijo si najbolj robate laži, da jim je le mogoče blatiti nas, sebe pa povišavati. Uprav ob času, ko se je praznovala osnova Celjskega „Sokola“, obhajali so v Opavi na Šlezkem enako slavnost. Kakor zagrizeni nemškutarji v Celju, koji so po izreku „Piccola“ — v znak svoje velikonemške kulture — metali na mirne slovenske Sokolaše iz oken gujila jajca in še kaj drugega . . . enako so se vedli tudi Nemci v Opavi izzivajoč češke Sokolaše in hoteč na vsak način provzročiti izgrede in nemire. Lahonske in nemške kavke pišejo sedaj, da so mestni zastopi v Celju in Opavi imeli prav, da so prepovedali slavnosti ter dolže deželne vlade v Gradcu in Tropaviji sporazumljenja se Sokolaši. „N. Fr. Presse“ sklepa svoje poročilo o slavnostih rekoč: „Treba se je zahvaliti previdnosti Nemcev, da se neso zgodili večji nemiri!“ Tako daleč sega že zlobnost nemških in laških pisunov. Resnico ti pretvarjajo, da le pripa njih hudobnim namenom. Videč v sebi pravi vzrok nemirom — kojih pa niti v Celju, niti v Opavi ni bilo, za kar se je zahvaliti zgolj slovanske miroljubnosti — činijo se nedolžnim, žrtvam. Ali volkove poznamo, čeprav se dobro zavijejo v ovčje kože. — V mirnosti in vzglednem redu, v katerih sti si vršili omenjeni dve sokolski slavnosti, uvidevajo izgrede in nemire; kjer so se pa pravi izgrede in političke demonstracije v istini vršile, teh ne vidijo. Minolo nedeljo se je namreč obhajala tudi slovesnost odkritja spomenika pokojnemu dru. Bertoliniju, prvemu predsedniku „Pro Patria“ v Cleau na Tirolskem. Bilo je prevideti, da se slovesnost ne bode mirno končala, kajti znano je že vsem, kam cikajo laški „partijoti“. In res se tudi ta slavnost ni izvršila brez demonstracij. Skoraj vsi govori se bili jako dvomljivega pomena in nek doktor Sisinio De Pretis se je tako spozabil v svojej govoranci, da je vmes moral priti politični komisar, ki je navdušenega doktorčka storil odvesti iz slavnostnega prostora. Zbrana lahonska klika je pa cesarskemu zastopniku pridno žvižgala in sikala hoteč s tem pokazati svoje velikolaško mišljenje. — Ako nemške in laške časnikarske vrane že v sokolskih slavnostih v Celju in Opavi, ki so se navzlic očitnemu izzivanju strastnih nemčurjev izvršile v najlepšem miru in redu, uvidevajo izgrede — kaj bi pač bilo, ako bi res prišlo do tega, da bi Slovani, izzivani, hoteli reagovati? . . .

Iz sv. Križa se nam piše: Kakor smo nedavno javili, prepovedal je naš župan dne sv. Petra in Pavla dan, da raz hiše ne smejo vihrati narodne zastave. Ali ker

o vžle tej prepovedi celi dan vihrale narodne zastave, prijavili so vrlega našega narodnjaka, gosp. Janeza Tenečja slavnemu magistratu, kateri ga je obsodil na 2 gld. globe, ali 6 ur zapora. Ali ta kazen našega narodnjaka ni prav čisto nič oplašila, ampak ostati hoče tudi v bodoče isti, kakor je bil do sedaj: kajti v svesti si je, da ni storil nič krivičnega, ampak kar je storil, storil je v slavo božjo in naroda svojega. Čast mu torej! Gospodu županu pa bodi povedano, da tu ne najde tako mehkih tal, kakor si domišlja, ampak da smo trdni, kakor Kraška skala. Pripravljeni smo klubovati vsem lahonskim mrežam, da si ohranimo vsaj te pravice, koje smo do sedaj uživali.

Domačin.

Iredenta v Italiji zmirom bolj vzdiga svojo glavo, preteč Avstriji in provzročajoč nemire. Zadnji teden se je tudi izvršilo nekoliko dogodkov, koje so laški nemirneži koj uporabili. Nek italijanski podpolkovnik stopil je v Korminu na avstrijsko zemljo spremljajoč svojo družino, tu ga je nek avstrijski žandar prav uljudno ogovoril ter ga spremil zopet do meje. Enako se je izjavil podpolkovnik sam, ali rimski časnik „Tribuna“ (ki ga ureduje znani vojaški begunec in iredentaš Barzilai) pisal je uprav nasprotno rekoč, da se je omenjeni žandar proti podpolkovniku prav robato obnašal, in zahtevajoč, da italijanska vlada avstrijsko v tej aferi interpelira! — Avstrijska korveta „Minerva“ priplula je minolo nedeljo v Genovo, ne da bi ondašnja italijanska zastava pozdravila z običajnimi streli. Navada in nek mejnarodni dogovor veli, da te pozdrave oddajo samo ladije, ki imajo na krovu več kanonov. Omeniti je, da ima „Minerva“ samo 4 topove, radi česar je od enacih pozdravov izključena. Ali laški časnikarji laščine nočejo umeti. Okolnosti, da avstrijska korveta ni oddala običajnih strelav, pripisujejo politični pomen in razžaljenje italijanske vlade! — Radikalci spravili so se na ministra Crispija, ker se je drznil razpustiti društvi „Barsanti“ in „Oberdank“. Gnjev jim je še bolj narastel zadnje dni, ko je notranje ministerstvo razpustilo neko drugo iredentarsko društvo „Balilla“, ki je hotela uprizoriti nove protiavstrijske demonstracije. Ultra-radikalci, vodja italijanskih iredentarjev, poslanec Imbriani je telegrafnim putem poslal svojo interpelacijo rimskej zbornici glede razpusta „Propatria“ in drugih iredentarskih društev, glede zadnjih dogodkov v Genovi (nepozdrav „Minerve“) in slabega postopanja „avstrijske vlade“ proti italijanskemu podpolkovniku v Korminu!! Enako resolucijo je sklenila tudi podružnica „Dante Alighieri“ v Bari ter očitno izjavila se proti Crispiju preteč, da bode šuntala italijanske podanike proti Crispijevi vladi! V resnici rasejo na vratovih italijanskih kričačev kapusove glave!

257 moravskih obrtnikov, trgovcev, tovarnarjev, odvetnikov, inženirjev, prišlo je minolo sredo v Trst, da si ogledajo mesto in njega industrijo. Društvo „Austria“ in trgovinska zbornica sta jim pripravila dostojen sprejem. Odtod odpotujejo v Postojno.

Kongres gozdarjev. Minolo sredo vršilo se je zborovanje gozdarskih društev v pritličnej borznej sobani. Zborovanje je otvoril ministerijalni svetnik Salzer, na to je govoril ces. kr. namestnik, naglašajoč važnost pogozdovanje Krasa. Višji gozdarski svetovalec Guttenberg je orisal geološko Kras ter podal nekoliko zgodovinskih podatkov o njega gozdih. Kras je bil nekdanj gozdnat; kot uzrok posekanju navaja okolnost, da so gozdovi bili občinska lastnina ter neso bili zadosti nadzorovani. Naradilo so se pozneje poskušnje Kras zopet pogozditi, osobito pod namestnikom Stadionom; upa, da po 25 letih bode Kras izginil. Direktor Bretschneider hvali dosedanje pogozdovanje z borovci ali menil, da bi bilo v prihodnje boljše nasajati me-

cesne. Docent Spensler poudarja in hvali Kraške prebivalce, ki se pogozdovanja z veseljem udeležujejo. To zanimanje ljudstva treba ohraniti živo. — Konec zborovanja bil je banket v Hotel de la Ville, kjer so se vršili razni govori in napitnice.

K statistiki šolstva. Na podlagi ljudskega šolstva l. 1880. živi na Štajerskem, Kranjskem, Primorskem in Koroskem poleg 794.881+29.392+12.479+241.585 vkupe torej 1.078.297 Nemcev; Slovencev: 388.419+447.366+169.124+102.252 vkupe torej 1.107.161, namreč 28.864 Slovencev več, nego Nemcev. Za Nemce obstoji v Gradcu na Štajerskem popolno nemško vseučilišče; Slovenci nima nobenega. Istotako imajo Nemci višjo tehniško šolo, a Slovenci nič. Gimnazij imajo Nemci v rečenih deželah 14, Slovenci nobenega, samo v Ljubljani sti dve utrakvistiški gimnaziji, t. j. nemško-slovenski. Realk imajo v rečenih štirih deželah Nemci 8, a Slovenci nijedne. Kakšne važnosti so za narodno vzgojo učiteljskega, ni nam treba pojasnjevati. Teh imajo Nemci v rečenih deželah 3, v tem ko se Slovenci morajo zadovoljiti z 2 utrakvistiškima nemško-slovenskima in z 1 nemško-slovensko-laško-hrvatskim učiteljskim. Tako izgleda izpeljava §. 19 drž. zakonov v deželah, obljudenih po Slovenceh. Kakšno čudo pač, da ni mogel slovenski narod napredovati pri enacih okoliščinah v znanju in omiki kakor Nemci, katerim nikdo ne dela ovir, da „uživajo blagoslov materinega jezika“. Žalibog, da dandanes nemški liberalci smatrajo ta užitek kot svoj privilegij tako, da koj razbobnajo kot krivico in teptanje Nemcev, ako se enak blagoslov podeli tudi Slovence. Slovenci so v tem oziru enaki Čehom. Kako se tlačijo Nemci, kojim nikdo ne krivi lasu, dokaz je Bukovina. Izmed ondašnjih 568.458 duš živi tamkaj uradno naštetih 108.820 Nemcev, torej deseti del Slovanov v spominanih deželah. Za to pešico Nemcev vzdržuje se 1 državno vseučilišče (z 3 stolicami: teološko, pravno in zdravniško), poleg tega so tri gimnazije, 2 realki, 1 učiteljska pripravnica za učitelje in 1 za učiteljice; 239.690 Rusinov nima nijedne narodne šole. Enako se godi Rumenom.

Otroška odgoja. Dne 10. t. m. šel je 71letni starček Fr. Keber po trgu mestne bolnišnice. Nakrat ga obsuje tropa malopridnih dečkov metajoč vanj kamenje in druge stvari in ranivši ga v noge in prsi. Ves trepetajoč prihitel je ubogi starček v bolnico, kjer so mu obvezali precejšnjo rano na prsih. V teh slavnih činih obstoji laška odgoja porednih fantalinov po mestu. Gospoda Lahi, ki se toli ponašajo s svojo podedovano kulturo, bi jo pač morali v prvej vrsti rabiti, da nekoliko odvadijo te svoje divjaške sinove enacih nesramnih in brezsrčnih činov. Oh koliko divjaštva morajo še iztrebiti, predno se smejo zvati vsaj polu — omikane! Skrbite za svoj divji zarod in pustite nam skrb za našo dečo. —

Avstro ogerski Lloyd. Ogerska vlada noče ničesar slišati o povišanju državne podpore temu društvu. Vsled tega se je razširila vest, da se pogodba Lloyda z Ogersko popolnoma pretrže, kar pa ni res, niti je želeli kajti, ako bi prišlo do tega, Ogri bi na vse pretege Lloyda delali konkurenco, kojej bi Lloyd morda podlegel. Z eno besedo: Madjari Lloydu nočejo več pomagati. Avstrija sama pa ne more. Posledica temu je, da je Lloydov položaj zmirom bolj kritičen. Kakor vsa znamenja kažejo, konec temu nenaravnemu stanju učinijo kmalu delničarji sami in društvo preide v roke tujih kapitalistov. Uzrok temu bode zgolj slaba društvena administracija in njega nedelalni gospod predsednik, baron Morpurgo.

Električno razsvetljavo vpeljejo v dvornej palači na Dunaju. Cesarako palačo bode razsvetljevalo 8000 svetilk; električni tok preskrbi mejnarodno električno društvo.

M. Kunc, „Knjiga krojaštva“. Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani; 55 str. z 10 velikimi tabelami in 50 izvirnimi vzorci in z dodatkom slovarčka za krojaško obrt. To je prva knjiga v tej stroki, ki je izšla v nas Slovenih. In ta knjiga je uzorna po svoji vsebini, kar nam pričajo obila priznanja, došla gospodu spisatelju, tako iz slovenskih, kakor neslovenskih interesovanih krogov. Ta knjiga je lahko umljiv mentor vsakemu krojaču in ne bi jo smeli pogrešati v nijednej krojaške delalnici. Hvaležni moramo biti gospodu pisatelju, ker nam je ledino oral glede terminologije v tej stroki. Lahko si je misliti, koliko truda ga je to delo stalo. Knjigo priporočamo toplo našim krojačem.

Menažerija Kludsky ostane še malo dni tu. Kdor si jo želi ogledati, naj se požuri.

Tržno poročilo.
Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar.

Kava	Mocca	100 K.	132.—	134.—
Rio biser jako fina	„	„	„	„
Java	„	„	„	„
Santos fina	„	114.—	116.—	118.—
„ srednja	„	108.—	110.—	112.—
Guatemala	„	116.—	118.—	120.—
Portorico	„	133.—	135.—	137.—
San Jago de Cuba	„	136.—	137.—	138.—
Ceylon plant. fina	„	133.—	135.—	137.—
Java Malang, zelena	„	118.—	119.—	120.—
Campinas	„	„	„	„
Rio oprana	„	111.—	112.—	113.—
„ fina	„	106.—	108.—	110.—
„ srednja	„	106.—	108.—	110.—
Cassia-ligne v zabojih	„	28.50	29.—	30.—
Macisov cvet	„	390.—	400.—	410.—
Inger Bengal	„	20.—	21.—	22.—
Papar Singapore	„	61.—	62.—	63.—
Penang	„	51.—	52.—	53.—
Batavia	„	52.—	53.—	54.—
Piment Jamaika	„	37.—	37.50	38.—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	7.50	7.50	7.50
„ v zabojih	„	8.75	8.75	8.75
Ulje bombažno amerik.	„	32.—	34.—	36.—
Leece jedilno j.f. gar.	„	41.—	42.—	43.—
dalmat. s certifikat.	„	44.—	45.—	46.—
namizno M.S.A. j.f. gar.	„	53.—	54.—	55.—
Aix Vierge	„	63.—	65.—	67.—
„ fino	„	58.—	60.—	62.—
Rošči puljeski	„	9.75	9.75	9.75
dalmat. s cert.	„	9.—	9.—	9.—
Smokve puljeske v sodih	„	15.—	15.—	15.—
„ v venci	„	16.—	16.—	16.—
Limoni Mesina	zaboj	11.—	12.—	13.—
Pomerance Puljeske	„	96.—	97.—	98.—
Mandiji Bari I.a	100 K.	98.—	100.—	102.—
dalm. I.a, s cert.	„	98.—	100.—	102.—
Pignolli	„	19.25	19.75	20.25
Riz italij. najtinejši	„	18.—	18.50	19.—
„ srednji	„	16.25	16.75	17.—
Rangoon extra	„	14.75	15.—	15.25
„ I.a carinom	„	12.25	12.50	12.75
„ II.a	„	12.25	12.50	12.75
Sultanine dobre vrsti	„	55.—	56.—	57.—
Suho grozdje (opaša)	„	18.—	19.—	20.—
Oljbe	„	39.—	40.—	41.—
Slaniči Yarmouth	„	39.—	40.—	41.—
Polenivke srednje velikosti	100 K.	39.—	40.—	41.—
„ velike	„	39.—	40.—	41.—
Sladkor centring, v vrečah	„	31.25	32.50	33.75
„ certifikat.	„	10.75	10.75	10.75
Fatol Coks	„	7.75	7.75	7.75
Maadolum	„	9.—	9.—	9.—
svetlorudeči	„	9.50	9.50	9.50
temnorudeči	„	9.50	9.50	9.50
bohinski	„	9.50	9.50	9.50
kanarček	„	9.50	9.50	9.50
beli, veliki	„	9.50	9.50	9.50
zeleni, dolgi	„	9.50	9.50	9.50
„ okrogli	„	9.50	9.50	9.50
mozani, stajerski	„	9.50	9.50	9.50
Maslo	„	2.50	2.50	2.50
Seno konjsko	„	2.50	2.50	2.50
volovsko	„	2.50	2.50	2.50
Slama	„	2.50	2.50	2.50

Dunajska borza
12. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovih	—	—	88.—
„ v srebru	—	—	88.70
Zlata renta	—	—	107.15
5% avstrijska renta	—	—	101.20
Delnice narodne banke	—	—	971.—
Kreditne delnice	—	—	309.50
London 10 lir sterlin	—	—	112.55
Francoski napoleondori	—	—	8.8614
C. kr. cekini	—	—	5.28
Nemške marke	—	—	4.520

Zahvala.
Podpisani odbor se najsrčneje zahvaljuje vsem slavnim pevskim in drugim društvom iz okolice in Trsta, kakor tudi vsem častitim gostom, kateri so nas dne 7. t. m. počastili svojim pohodom. Tudi blagim dobrotnikom, kateri so kaj darovali v dobrodelen veselilni namen, iskrena hvala! —

Opčine, dne 9. sept. 1890.
Veselični odbor.

Živic in družb. v Trstu
Imajo v svoji zalogi, ulica Zonta št. 5, vsakovrstne stroje za kmetijstvo in vsako drugo rabo, kakor tudi vse za stroje potrebne. Posebno priporočajo s e s a i k e (pumpo) za klanje vode, pretakanje vina, gasenje požarov, šarpljenje trt in drevja; cevi za vodovode in vsako drugo rabo izlitega in kovane železa, svinca, kaučuka, lana; mlatišnice in čistilnice za žito, mrvilnice za koruzo, slamoreznice, stiskalnice in mastilnice za grozdje itd.

Prodajajo le iskušeno izvrstno vnanje in domače, garantirano blago po niskih cenah, ter je razpošiljajo prosto carine po deželah.

Ker se bliža čas trgovanje grozdja, priporočamo naše trdnje tiskalnice in mastilnice (preše in mlince za grozdje).

Stroje pri nas kupljene popravljamo kadar je potrebna in priskrbimo za porabljenje njih delo, druge.

Schivitz & Comp.

NAZNANILO.
Sprejme se v stanovanje in užitek eden ali dva učenca.
Naslov: Orsola Massari „via del Sapone“ št. 1, drugo nadstropje vrata št. 9. 2

Lekarna 9-10
FRANZONI
ulica sv. Anton št. 5 (pri cerkvi).
Velika zaloga vsakovrstnih zdravil.

NA PRODAJ
je žganjski kotel najnovejše vrste, še le dve leti star, ki porabi komaj 1/4 drva od družih kotlov. Drži 142 litrov. Kdor ga želi kupiti, naj se oglasi pri Valentinu Tavčarju, trgovcu v Dufovljah pri Sežani. 1=2

CARLO PIRELLI
mejnardni agent in speditér
Trst. Via Arsenale št. 2.
Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po niskih cenah in na vse kraje. 3=17

Vinske stiskalnice, stiskalnice za sadni sok in sadni mošt
najnovejšo izbornu konstrukcijo s trajno delujočim dvostrokim pritiskom in z regulatorjem stiskalne sile.
Garantirana delujoča sila! do 20% večja, nego pri drugih stiskalnicah.
Odlikovane s prvo nagrado na državni razstavi, ki je bila meseca oktobra leta 1888 na Dunaju, o katerej priliki, so te stiskalnice strokovnjaški izkusili.

10=9
izdelujejo in v Dunaju oddajajo
PH. MAYFAHRT & COMP.
Tovarne za poljedelske in vinorejske stroje, livarna za železo in kladivo na par.
Dunaj II, Frankobrod na M. in Berlin N.
Ilustrovani ceniki, prospekti in pohvalna spričevala itd. gratis in franco, ako se jih želi. Vnapreje se tudi zmožni in solidni zastopniki za primerno provizijo.

Nasproti javnemu vrtu.
(Giardino Pubblico)
Fondo Ralli
velika menažerija Kludskyga iz Hamburga,
v kateri se vidijo najlepší živalski eksemplari — res vredni, da se jih ogleda — iz vseh petih delov sveta. Došel je tudi transport novih živalij.
Vsaki dan 2 veliki predstavi.
Nastopa več krotilec in krotiki živali z levi, tigri in sloni. Prva predstava ob 6. uri, druga ob 8. uri zvečer.
Prvi prostor 40 kr. — drugi prostor 20 kr.
Za obilno obiskovanje se priporoča

LASTNEK.

HIŠA

trinadstropna v Buzetu, pripravna za gostilno ali prodajalno, pod streho z vodnjakom (poleg je tudi vrt) na lepem prostoru pri cerkvi, se da v najem ali pa tudi prostovoljno proda. Več se izve pri lastniku Luka Zore-u sedaj do 20. t. m. tam, pozneje pa na Rakeku.

Znaten postransk zaslužek,
ki se vedno večja in ki dolgo let traja, morejo si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odsluženi žandarji imajo prednost), katere so v vednej dotiki z občinstvom. Vprašanja je pošiljati: „G. S. 1890“ Graz, postlagernd. 22-25

Trgovski pomočnik
za prodajalno kolonijalnega blaga, želi pod ugodnimi pogoji biti v mestu ali na deželi takoj sprejet biti. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo tega lista pod naslovom „J. V.“

JAKOB KLEMENC
trgovec 2-10
Via S. Antonio.
Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepoga volnenega blaga za možke in ženske obleke te se vedno nahaja v veliki množini izborne kotonine, baršuna, platna in flanele v raznih barvah. Dobro se bala zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreči more z najlepšimi namiznimi prti, volnenimi robci, plodi in drugimi ženskimi ogrinjali. Na izbor ima možkih zavratnic, in vsake vrsti svilenih dežnikov. V obilnej meri se dobi za gospe vsakere preproge in lišpa za plese in žentive in to vedno nove, moderno in nezalezano blago. Vsaka naročba na deželo (po obrazcih ali muštrih) se izvrši hitro in točno ter lahko nekatere vrsti blaga brez daca na deželo pošlje. Svilnato hlago je vedno najnovejšega izdelka; svilnate trakove vsake velikosti za plese, ali za nagrobne vence, kakor tudi zlato in srebrne franže se dobe na izbor. Ima za slovenska društva trobojne svilnate trakove, v raznej širokosti. Za obilno naročbo se priporoča vsem p. n. domačinom, da ga pogostoma z naročili počastijo.

5 10 goldinarjev

gotovega zaslužka brez kapitala in rizika ponudimo vsakemu, kateri bi se hotel pečati s prodajanjem postavnih dovoljenih strojev in državnih papirjev. Ponudbe pod naslovom „Lose“ — Annoncen Expedition I. Danneberg Wieu I. Kumpfgasse 7. 3-6

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo
koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 30-42

Ludwig Wielich
na Dunaju. IV Weyringergasse 37, ali pri
Josip-u Strasser-u
Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Riccardo Dinelli
Via S. Lazzaro št. 15, Trst.
Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.
Tovarna za gips
različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po niskih cenah. 33-44

Čas nam je preporočiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovih i mestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisarni strojevi providjenu

JEDINU SLAVENSKU
TISKARU
U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:
za župne urede, okružnice, račune, list, artije i zavitke s napisom, preparatne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, rošćenike, punomoći, otenike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.
Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti kolj brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cijenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladištu) sve potrebne tiskalnice i knjige za crkvene urede.
Onda ima na prodaj sljedeće knjige:
Kmetijsko berilo za nadležne tečajje ljudskih šol in gospodarjev v pouk c.ena prije 50 vrč.
sada 10: tvrdo vezana . . . n. 60
Sodnijski obrasci sastavl B. Trnovce . . . n. 20
Vilim Tel, prevod Cognara . . . n. 10
Ljudmila, prevod J. Lohana . . . n. 20
Filip, prevod Križmana . . . n. 20
Antigona, prevod Križmana . . . n. 20
Trst in okolica od Sile . . . n. 20
Pjesma o zvonu prevod A. K. Istračin . . . n. 20
Istra pjesma . . . A. K. . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicih zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskalnice i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresa) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se
Tiskara Dolenc
Via Garintia br. 28 u Trstu.
Tiskarna Dolenc v Trstu